

SOCJOLOGIA WYPOCZYNKU

Specjalność: "Geoturystyka"

Semestr	W	Ć	L	P	S
VIII	15E	-	-	-	30

Wykład 15 godz. (sem. VIII) – prowadzący wykład – dr inż. Magdalena Kokowska-Pawłowska

- Zarys rozwoju turystyki (turystyka w starożytności, w wiekach średnich, w czasach renesansu, w czasach nowożytnych). – 1 godz.
- Turystyka we współczesnym świecie. Przemiany w zakresie poziomu, jakości i sensu życia. Cechy charakterystyczne współczesnej turystyki. Perspektywy i szanse rozwoju turystyki w Europie Środkowej i Wschodniej. XI wiek – epoką „turystyfikacji świata” i ekoturizmu. – 2 godz.
- Podstawowe pojęcia, podziały i funkcje turystyki. Definicje: turystyki, turystyki masowej, turystyki krajowej i turystyki międzynarodowej z punktu widzenia socjologii. Turystyka jako zjawisko psychologiczne, społeczne, przestrzenne i kulturowe. Typy i formy turystyki. – 2 godz.
- Turystyka jako przedmiot badań socjologicznych. Więzi społeczne, zbiorowości społeczne, zachodzące procesy społeczne i osobowości społeczne. – 2 godz.
- Główne kierunki badań i socjologiczne teorie turystyki. Badania nad turystami i gospodarzami. Teoria „zbiorowego obcego”. Teoria konfliktu. Teoria wymiany. Teoria etnometodologiczna. Teoria interakcjonizmu symbolicznego. Teoria społecznej dezorganizacji i reorganizacji. – 2 godz.
- Socjologiczne problemy turystyki. – 1 godz.
- Turystyka jako czynnik przemian społeczno-kulturowych. Kryteria wartości poziomu życia, jakości i sensu życia. Pojęcie kultury zbiorowości i mechanizm zetknięcia się kultur. Kierunki przemian społeczno-kulturowych i osobowości ludzkiej. Wartości jednostek (egocentryczne i socjocentryczne) oraz orientacje jednostek (hedonistyczna, biologiczna, poznawcza, perfekcjonistyczna, artystyczna, społeczna, twórcza i alterocentryczna). – 3 godz.
- Znaczenie, funkcje i formy wypoczynku. Praca i wypoczynek człowieka w zależności od miejsca zamieszkania. Typologia zachowań różnych osobowości podczas spędzania wolnego czasu. – 2 godz.

Warunki zaliczenia wykładu:
sprawdzian pisemny

Seminarium 30 godz. (sem. VIII) – prowadzący wykład – dr inż. Magdalena Kokowska-

- Typy turystów i motywy podróży. Rynek turystyczny. Turystyka młodzieży. Rozwój turystyki w środowisku studenckim. Turyści ich motywy i przyczyny wyjazdów. Typy zachowań, przemiany osobowości pod wpływem uprawiania turystyki oraz stosunki społeczne (turyści – mieszkańcy, turyści – turyści, turyści – organizatorzy turystyki). – 4 godz.
- Model organizacyjny turystyki w Polsce. Wzory społeczne spędzania wakacji w Polsce i turystyka zagraniczna w Polsce. Europa jako największy rynek turystyczny świata. – 2 godz.
- Potrzeba rozwinięcia zmysłu badawczego wśród turystów. – 2 godz.
- Społeczno - wychowawcza rola turystyki: Turystyka w życiu społeczno-gospodarczym wsi i miast. Zmiany społeczne pod wpływem rozwoju turystyki. – 2 godz.
- Przemiany w miejscowości recepcyjnej. Przemiany społeczno-kulturowe zachodzące w zbiorowościach odwiedzanych przez turystów. Kierunki i mechanizmy przemian. Wpływ urbanizacji na typ więzi społecznej, zróżnicowanie wzorów kulturowych i formę kontroli społecznej. Skutki rozwoju turystyki przyjazdowej dla zbiorowości terenów odwiedzanych (ekonomiczne, polityczne, administracyjne, społeczno-kulturowe oraz w zakresie zagospodarowania przestrzennego). Przemiany w strukturze społecznej, w funkcjonowaniu instytucji społecznych, w postawach i zachowaniach ludności, w kulturze zbiorowości odwiedzanej. – 4 godz.
- Przemiany w miejscowości emisyjnej. Wpływ turystyki wyjazdowej na rozwój określonych procesów społecznych: Integracja społeczna z tzw. „szerokim światem”, rozwój kultury i poszerzanie horyzontów, konflikty związane z podziałem na osoby wyjeżdżające i pozostające. Przemiany w systemie wartości i zachowania się ludzi. – 4 godz.
- Turystyka a wychowanie. Kształtowanie człowieka przez turystykę (proces socjalizacji). Wychowawcze funkcje turystyki. Eufunkcje i dysfunkcje turystyki w odniesieniu do turystów i gospodarzy. Czynniki determinujące wychowawcze efekty turystyki. – 2 godz.

- Turystyka a etyka i religia. Rola etyki we współczesnym świecie. Etyka turystów wobec samego siebie i wobec gospodarzy. Etyka gospodarzy wobec własnego środowiska i wobec turystów. Etyka organizatorów.
- Turystyka jako spotkanie i środek dialogu interreligijnego. – 4 godz.
- Zachowania turystyczno-rekreacyjne w przyrodzie. Uwarunkowania endogeniczne, egzogeniczne i osobowościowe. Typologia i klasyfikacja zachowań ludzkich. Motywy zachowań turystyczno-rekreacyjnych. Zachowania czasowo-przestrzenne. – 4 godz.
- Teoretyczno-metodologiczne podstawy badań w dziedzinie geoeologii turystyki i wypoczynku. – 2 godz.

Warunki zaliczenia seminarium:

wygłoszenie referatu i sprawozdanie

LITERATURA:

- Bocheński M., Bujak K.: Uwagi dotyczące motywów uprawiania turystyki. Ruch Turystyczny nr 1, s. 19-31. SGPiS. Warszawa, 1975
- Cohen E.: Traditions in the Qualitative Sociology of Tourism. Annals of Tourism Research 1, s. 29-46, 1988
- Dziewulak A.: Turystyka młodzieży. IT. Warszawa, 1977
- Gaworecki W.: Turystyka. PWE. Warszawa, 1994
- Hansen A.: O sztuce wypoczynku. Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych. Warszawa, 1983
- Kruczek Z., Sacha S.: Geografia atrakcji turystycznych Polski. Ostoja. Kraków, 1994
- Krzymowska-Kostrowicka A.: Geologia turystyki i wypoczynku. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa, 1999, wydanie II
- Kulczycki Z.: Zarys historii turystyki w Polsce. Warszawa, 1968
- Łobożewicz T., Bieńczyk G.: Podstawy turystyki. WSE. Warszawa, 2001
- Nowakowska A.: Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania ruchu turystycznego w układach przestrzennych. AE. Kraków, 1989
- Podemski K.: Turystyka zagraniczna jako przedmiot badań socjologicznych. Warszawa, 1981
- Przeclawski K.: Turystyka a wychowanie. NK. Warszawa, 1973
- Przeclawski K.: Socjologiczne problemy turystyki. IW ZZ. Warszawa, 1979
- Przeclawski K. (red.): Turystyka, człowiek i społeczeństwo. IW ZZ. Warszawa, 1984
- Przeclawski K.: Człowiek a turystyka. Zarys socjologii turystyki. AL BIS. Kraków, 1997
- Rut J.: Turystyka i rekreacja dla pracy i wypoczynku. KORAW. Rzeszów, 1998
- Schneyder J.: Podróże i turystyka w starożytności. Warszawa, 1959
- Skórzyński Z.: Twój czas. Warszawa, 1977
- Szczepański J.: Elementarne pojęcia socjologii. PWN. Warszawa, 1972
- Toczek-Werner S.: Podstawy rekreacji i turystyki. AWF. Wrocław, 2002
- Wesela U.: Turystyka młodzieży studenckiej. Turystyka a człowiek i społeczeństwo. Warszawa, 1984
- Wojciechowski K.: Rozwój i znaczenie wychowawcze turystyki, wychowanie dorosłych. Warszawa 1966